សិក្ខាសាលាស្តីពី

ការផ្សព្វផ្សាយលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ
នឹងការអនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន
ទន្លេបាសាក់២ ថ្ងៃទី០១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៧

គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន

រៀបចំដោយ៖
លោក ដែក វិមានរស្មី អនុប្រធាននាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងសំណល់រឹង
នាយកដ្ឋានគ្រប់គ្រងសំណល់រឹង នៃអគ្គនាយកដ្ឋានគាំពារបរិស្ថាន ក្រសួងបរិស្ថាន

មាតិកា

១. ស្ថានភាពទូទៅ
២. ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងនៅទីក្រុងភ្នំពេញ
៣. ផលប៉ះពាល់នៃការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹង
៤. បញ្ហាប្រឈមក្នុងការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹង
៥. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹង
៦. គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹង

2

តើសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជនជាអ្វី?

យោងអនុក្រឹត្យលេខ ១១៣ អនក្រ.បក

- **សំរាម** សំដៅដល់របស់របរប្រើប្រាស់ សម្ភារៈ ផលិតផលដែលបានបន្សល់ ឬបង្កើតពីជីវភាពផ្ទាល់របស់មនុស្សប្រចាំថ្ងៃ ដែលមិនមានផ្ទុកសារជាតុពុល ឬសំណល់គ្រោះថ្នាក់។
- **សំណល់រឹងទីប្រជុំជន** សំដៅដល់សំណល់រឹងដែលបានបន្សល់ ឬបង្កើតពីសកម្មភាពអាជីវកម្ម ឬសេវាកម្មដែលមិនមានផ្ទុកសារជាតុ ឬសំណល់គ្រោះថ្នាក់។
- **សំណល់គ្រោះថ្នាក់** សំដៅដល់វត្ថុធាតុរឹងរាវ ឧស្ម័ន សារជាតុវិទ្យុសកម្ម សារជាតុផ្ទុះ សារជាតុឆេះ សារជាតុចម្លងជំងឺ.....ដែលបង្កគ្រោះថ្នាក់ដល់មនុស្ស សត្វ រុក្ខជាតិ និងបរិស្ថាន។

3

១. ស្ថានភាពទូទៅ

- ការកើនឡើងនូវចំនួនប្រជាជនក្នុងទីក្រុង ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ
- ការកើនឡើងនៃសេដ្ឋកិច្ចជាតិ (ទេសចរណ៍ សំណង់ និងឧស្សាហកម្ម...)
- ការទុកដាក់សំរាម សំណល់រឹងរបស់ប្រជាពលរដ្ឋមួយចំនួនមិនទាន់បានត្រឹមត្រូវ (ការវេចខ្ចប់ ការញែក)
- សេវាកម្មប្រមូលសំរាម មិនទាន់បានគ្របដណ្ដប់គ្រប់ទីកន្លែង និងមិនត្រឹមត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេស (ការស្តុកទុក ការដឹកជញ្ជូន...)

4

សំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន ដែលបានចាក់នៅលានចាក់សំរាមទូទាំងប្រទេស តោន/ឆ្នាំ

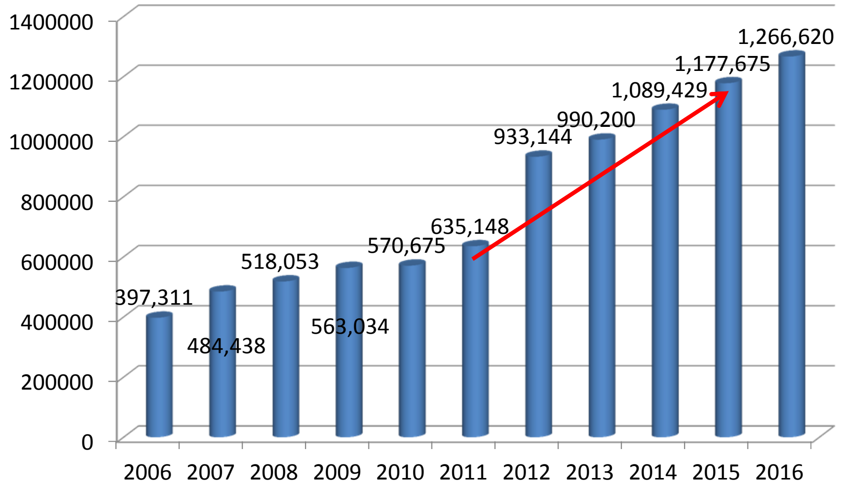

ប្រភព៖ MoE, 2017

5

ក្រាហ្វិកប្រៀបធៀបសំណល់ដែលបានបោះចោលនៅទីលាន និងសំណល់ដែលបានធ្វើការកែច្នៃ តោន/ឆ្នាំ

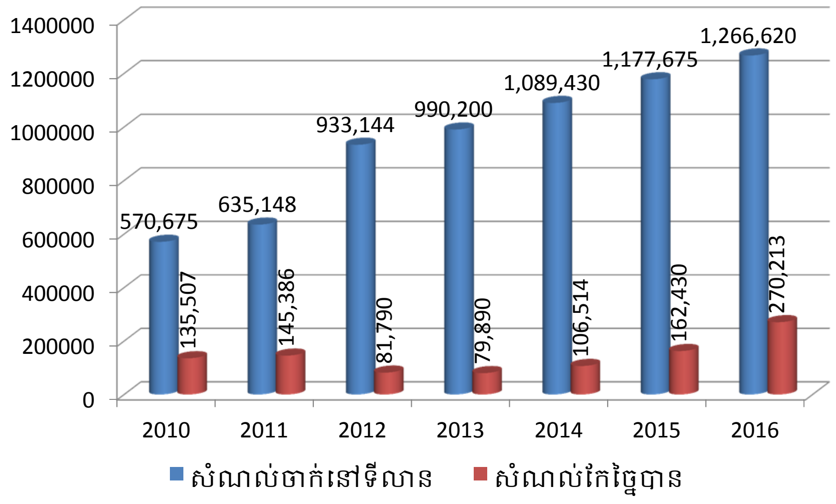

ប្រភព៖ MoE, 2017

6

យន្តការនៃការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងនៅកម្ពុជា

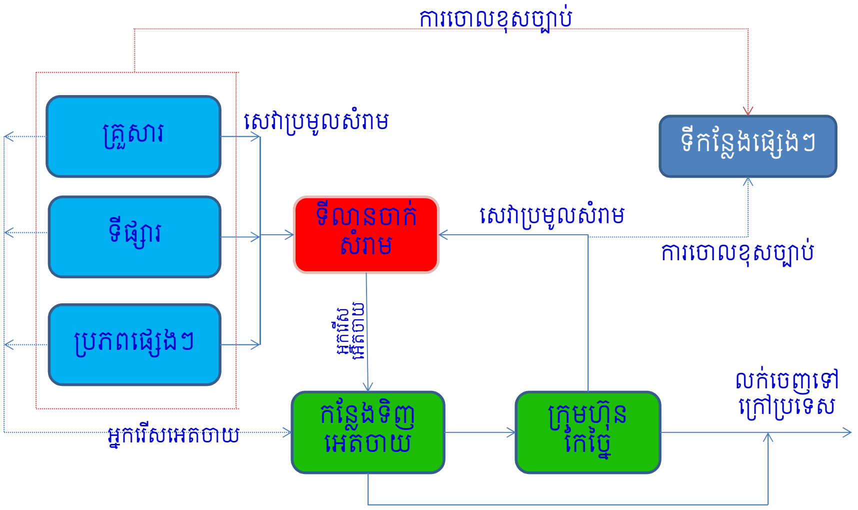

7

សកម្មភាពធ្វើជីកំប៉ុស្ត

សកម្មភាពកែច្នៃ

កន្លែងប្រមូលទិញអេតចាយ

២. ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងនៅទីក្រុងភ្នំពេញ

- ទីលានចាក់សំរាមនៅដង្កោ ដែលបានបើកដំណើរការចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០០៩
- មានចំងាយប្រមាណ ១៥ គ.ម ពីទីប្រជុំជនរាជធានីភ្នំពេញ
- ទីលានចាក់សំរាមនេះ បានរៀបចំឡើងដែលអាចទទួលចាក់សំរាមរហូតដល់ឆ្នាំ ២០៣៣ ប៉ុន្តែតាមការប៉ាន់ស្មាន ទីលាននេះនឹងពេញនៅឆ្នាំ ២០២០
- ដោយការកើនឡើងសំណល់ពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ដូច្នេះទីលានចាក់សំរាមនេះពេញមុនការរំពឹងទុកចំនួន ១៣ឆ្នាំ

បរិមាណសំណល់ដែលបានបញ្ចេញទៅទីលាន នៅទីក្រុងភ្នំពេញ

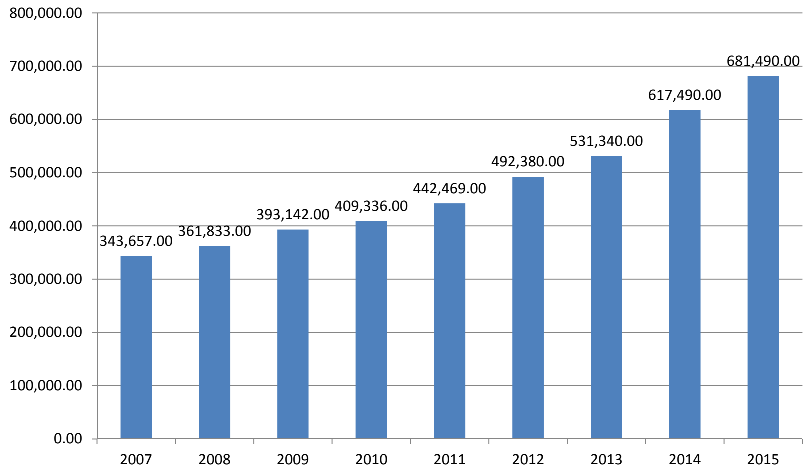

12

សមាសសភាគសំរាម សំណល់រឹងនៅរាជធានីភ្នំពេញ

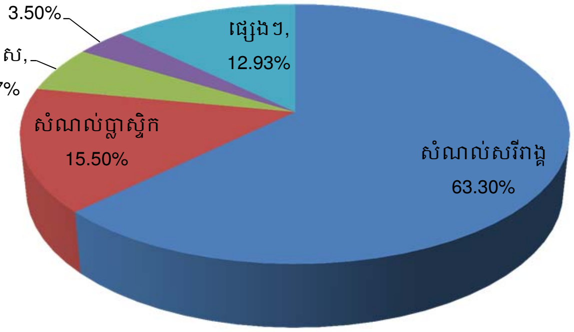

13

៣. ផលប៉ះពាល់នៃការគ្រប់គ្រងសំរាម និងសុខភាព

- ជាប្រភព និងទីជម្រកនៃពពួកមេរោគឆ្លង ព្រមទាំងសត្វល្អិតចង្រៃជាច្រើន
- ធ្វើឱ្យបាត់បង់សោភ័ណភាពទីក្រុង និងលំនៅដ្ឋានរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ
- បង្កឱ្យមានក្លិនស្អុយប៉ះពាល់ដល់អ្នករស់នៅ ក្បែរ និងបរិស្ថានជុំវិញ
- ជះឥទ្ធិពលអាក្រក់ដល់សុខភាពប្រជាជន ដូចជាប៉ះពាល់ដល់ផ្លូវដង្ហើម កើតមានជម្ងឺសើស្បែក និងបណ្តាលឱ្យកើតមានជម្ងឺរ៉ាំរ៉ៃផ្សេងៗ

- ដាជម្រកដល់ភ្នាក់ងារចម្លងជម្ងឺមួយចំនួនធំ និងមួយផ្នែកទៀតដែលផ្ទុកទៅដោយសារធាតុគីមីពុល អាចជ្រាបចូលទៅក្នុងដី បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់គុណភាពដី ទឹក និងទឹកក្រោមដី ។ ចំណែកឯសារធាតុមួយចំនួនដែលមិនអាចបំបែកធាតុបាន ដូចជាកៅស៊ូ ប្លាស្ទិក កែវ។ល។
- ការបោះចោលសំណល់រាយប៉ាយ អាចបង្កស្ទះដល់ប្រព័ន្ធលូសាធារណៈ តាមរយៈការហូរនាំដោយទឹកភ្លៀងខូចដល់ សោភ័ណ និងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ។

15

ការទុកដាក់សំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន

16

ការទុកដាក់សំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន

៤. បញ្ហាប្រឈមក្នុងការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹង

- មិនមានការញែកនៅប្រភពបង្កើតសំណល់ គឺជាឧបសគ្គចម្បងដល់សកម្មភាពកែច្នៃសំណល់ ដែលជាយន្តការសំខាន់ក្នុងដំណើរឆ្ពោះទៅកាត់បន្ថយសំណល់ដែលត្រូវបោះចោលនៅទីលាន
- ពេលវេលានៃការបញ្ចេញសំណល់ពុំមានកាលវិភាគច្បាស់លាស់
- ការចូលរួមពីអ្នកបង្កើតសំណល់ (បង់ថ្លៃសេវា)
- ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាប្រមូល និងដឹកជញ្ជូន
- ទីលានចាក់សំរាម សំណល់រឹងទ្រីជុំជន (បញ្ហាដីធ្លី បច្ចេកទេស និងការងារគ្រប់គ្រង)

18

៥. លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹង

- អនុក្រឹត្យលេខ ៣៦ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៧ មេសា ១៩៩៩ ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹង
- អនុក្រឹត្យលេខ ១១៣អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី ២៧ សីហា ២០១៥ ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន
- សារាចរអន្តរក្រសួងលេខ ១០៧០ ស.ជ.ណ បស្ត ស្តីពី ការអនុវត្តអនុក្រឹត្យស្តីពីការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន
- ប្រកាសអន្តរក្រសួងលេខ ៨០ ប្រក.មផ.បស្ត ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងនៅក្នុងខេត្ត ក្រុង នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

19

ប្រតិបត្តិកម្មមុខងាររបស់រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ

អនុក្រឹត្យលេខ ១១៣អនក្រ.បក

ស្តីពីការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន

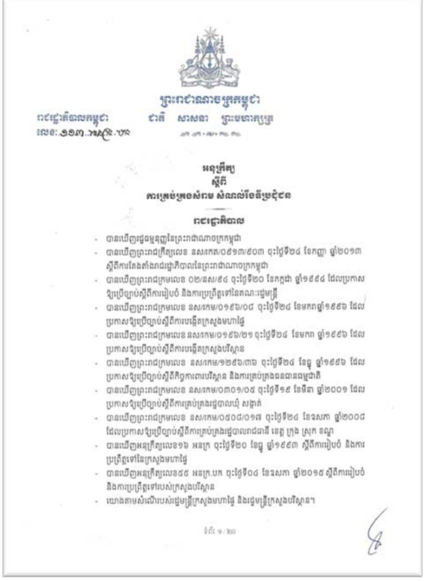

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ១១៣ អនក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពី
ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងមហាផ្ទៃ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២១ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងបរិស្ថាន
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២៩៦/៣៦ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារបរិស្ថាន និងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៣០១/០៥ ចុះថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០១ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលឃុំ សង្កាត់
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០៥០៨/០១៧ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលរាជធានី ខេត្ត ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ១៦ អនក្រ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៣ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃក្រសួងមហាផ្ទៃ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ៥៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ក្រសួងបរិស្ថាន
- យោងតាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងមហាផ្ទៃ និងរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងបរិស្ថាន។

ទំព័រ ១/២០

គោលបំណងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់ រឹងទីប្រជុំជនប្រកបដោយ*ប្រសិទ្ធភាព តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាព* ហើយបានដាក់ចេញនូវវិធានការណ៍សំខាន់ៗដូចជា៖

- ពង្រឹងការទទួលខុសត្រូវរបស់ក្រសួងស្ថាប័ន អង្គភាពជំនាញ រដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងអ្នកពាក់ព័ន្ធនានា
- ប្រគល់មុខងារគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជនទៅឱ្យរដ្ឋបាលក្រុងស្រុក និងប្រតិភូកម្មមុខងារពីរដ្ឋបាលរាជធានី ទៅឱ្យរដ្ឋាលខណ្ឌ
- កំណត់វិធានការចាំបាច់ ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងសុវត្ថិភាពការគ្រប់គ្រង
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងសាធារណៈ និងការចូលរួមរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ

21

ការគាំទ្រធនធានកញ្ចប់ថវិកាសេវាអនាម័យបរិស្ថាន

- ឆ្នាំ២០១៥ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់ថវិកាចំនួន ៥០០០ លានរៀល ដល់ក្រុងទាំង២៦ នៅទូទាំងប្រទេស សម្រាប់បំពេញ ភាពខ្វះខាតដល់ការគ្រប់គ្រងសំណល់រឹង រាវ
- ឆ្នាំ២០១៦ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់ថវិកាកើនឡើងដល់ ៨០០០ លានរៀល
- ឆ្នាំ២០១៧ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ បានផ្តល់ថវិកាចំនួន ៨០០០ លានរៀល

22

កញ្ចប់ថវិកាសេវាអនាម័យបរិស្ថាន ២០១៧

រដ្ឋបាលក្រុង	ចំនួន(លានរៀល)
សិរីសោភ័ណ	៤០៥
ប៉ោយប៉ែត	៤៤៧
បាត់ដំបង	៥៦១
កំពង់ចាម	២៦០
កំពង់ឆ្នាំង	២៦៧
ច្បារមន	២៨៥
ស្ទឹងសែន	៣០៧
កំពត	២៤៩
តាខ្មៅ	៣៥០
ខេមរភូមិន្ទ	២៣០
ក្រចេះ	២៣៨
សែនមនោរម្យ	១៩២
ព្រះវិហារ	២១៤

រដ្ឋបាលក្រុង	ចំនួន(លានរៀល)
ព្រៃវែង	២២២
ពោធិ៍សាត់	៣៣១
បានលុង	២៣៥
សៀមរាប	៧៨៣
ព្រះសីហនុ	៣៦១
ស្ទឹងត្រែង	២៣៦
ស្វាយរៀង	២៧៨
បាវិត	២៥៩
ដូនកែវ	២៧១
សំរោង	៣២០
កែប	២០៩
ប៉ៃលិន	២៥២
ស្ទួង	២៥២

ធុងសំរាមដែលដាក់តាមសាធារណៈ

ការផ្សព្វផ្សាយអប់រំបរិស្ថាន

25

ការផ្សព្វផ្សាយអប់រំបរិស្ថាន

យុទ្ធនាការអនាម័យបរិស្ថាន

27

ការសំអាតអនាម័យបរិស្ថាន

28

ការសំអាតអនាម័យបរិស្ថាន

៦. គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេស ស្តីពី ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន

30

- គោលការណ៍ណែនាំបច្ចេកទេសនេះ កំណត់អំពីលក្ខណៈបច្ចេកទេសលើការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជនសំខាន់ៗ ដូចជា៖
  - គោលការណ៍ទូទៅនៃការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន
  - គោលការណ៍ការកាត់បន្ថយ ការប្រើប្រាស់ឡើងវិញ ការកែច្នៃ (3R) និងការទាញយកធនធាន
  - គោលការណ៍នៃការរៀបចំ និងគ្រប់គ្រងទីលាន
  - គោលការណ៍ទូទៅនៃការរៀបចំឡដុតសំរាម សំណល់រឹង។

31

ក. គោលបំណង និងទិសដៅ

- បង្កើនប្រសិទ្ធភាព និងសុវត្ថិភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងនៅតាមទីប្រជុំជន ចាប់តាំងពីចំណុចបង្កើតដល់ការទុកសំណល់ចុងក្រោយនៅទីលាន
- ជំរុញការអនុវត្តគោលការណ៍ការកាត់បន្ថយ ការប្រើប្រាស់ឡើងវិញ និងការកែច្នៃសំណល់រឹង (3R-Reduce Reuse Recycling)
- ជំរុញការទុកដាក់សំរាម សំណល់រឹង នៅទីលានឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេស និងប្រកបដោយដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន
- ជំរុញរដ្ឋបាលថ្នាក់ក្រោមជាតិរៀបចំផែនការក្នុងការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន ឱ្យបានសមស្របទៅនឹងតម្រូវការនិងស្ថានភាពជាក់ស្តែង ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់
- លើកកម្ពស់ការយល់ដឹងសាធារណៈ អំពីការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន ក្នុងការចូលរួមចំណែកគាំពារបរិស្ថាននិងធនធានធម្មជាតិនានា។

32

ខ. ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជន

➢ ការគ្រប់គ្រងសំរាម សំណល់រឹងប្រកបដោយសុវត្ថិភាពបរិស្ថាន ត្រូវគិតពីចំណុចចាប់ផ្តើមនៃការបង្កើតសំណល់ រហូតដល់ដំណាក់កាលទុកដាក់ចុងក្រោយនៅទីលាន។

➢ វដ្តនៃការគ្រប់គ្រងនេះ គឺចាប់ពីដំណាក់កាលនៃការបង្កើតសំណល់ ការទុកដាក់ និងការស្តុកបណ្តោះអាសន្ន ការប្រមូលនិងដឹកជញ្ជូន ការកែច្នៃ ការធ្វើប្រព្រឹត្តកម្ម និងការទុកដាក់ចុងក្រោយនៅទីលាន។

33

គ. ការបង្កើតសំណល់

រដ្ឋបាលរាជធានី(ខណ្ឌ) ក្រុង ស្រុក មន្ទីរបរិស្ថាន ត្រូវជំរុញយន្តការកាត់បន្ថយការបង្កើតសំរាម សំណល់រឹងនៅនឹងប្រភពបង្កើត ដោយធ្វើការអប់រំ និងផ្សព្វផ្សាយឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ ឬម្ចាស់សំណល់យល់ដឹង ផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបទ និងចូលរួមសកម្មភាពកាត់បន្ថយការបង្កើតសំណល់ឱ្យអស់លទ្ធភាព ដូចជា៖

- កាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់សម្ភារ ចំណីអាហារ និងរបស់របរផ្សេងៗលើសតម្រូវការ
- ប្រើប្រាស់សម្ភារដែលអាចប្រើបានច្រើនដង និងមិនបង្កផលប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរដល់បរិស្ថាន
- ប្រើប្រាស់ឡើងវិញនូវសម្ភារឱ្យអស់ពីលទ្ធភាព ឬផ្តល់ឱ្យអ្នកដ៏ទៃប្រើប្រាស់បន្ត
- កាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់សម្ភារវេចខ្ចប់លើសតម្រូវការ ជាពិសេសថង់ប្លាស្ទិកស្រាលមានដៃយួរ ដោយដាក់បញ្ចូលទំនិញក្នុងថង់តែមួយ។

34

ឃ. ការញែកសំណល់

ការញែកសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជនគួរធ្វើការញែកនិងបែងចែងជាប្រភេទដូចខាងក្រោម៖

- សំណល់សរីរាង្គ ដូចជា សំណល់ផ្ទះបាយ បន្លែ ផ្លែឈើ ជាដើម (ធុងសំរាមព៌ណបៃតង និងបិទស្លាកសញ្ញាសំគាល់)
- សំណល់ដែលអាចកែច្នៃបាន ដូចដបទឹកសុទ្ធ សំបកកំប៉ុងអាលុយមីញ៉ូម សំណល់ប្លាស្ទិក សំណល់លោហៈ សំណល់ក្រដាសផ្សេងៗ ជាដើម (ធុងសំរាមព៌ណខៀវ និងបិទស្លាកសញ្ញាសំគាល់)
- សំណល់ផ្សេងៗ (ធុងសំរាមព៌ណខ្មៅ និងបិទស្លាកសញ្ញាសំគាល់)

35

ង. ការវេចខ្ចប់ ការទុកដាក់ និងការរៀបចំធុងសំរាម

រដ្ឋបាលរាជធានី ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌត្រូវណែនាំប្រជាពលរដ្ឋ ឬម្ចាស់សំណល់ឱ្យធ្វើការវេចខ្ចប់ ទុកដាក់ទៅតាមប្រភេទសំណល់ដែលបានញែក ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ ដោយៈ

- ម្ចាស់ ឬអ្នកបង្កើតសំរាម សំណល់រឹងត្រូវធ្វើការវេចខ្ចប់ ឬទុកដាក់ក្នុងធុងសំរាមផ្ទាល់ខ្លួននូវសំណល់តាមប្រភេទដាច់ដោយឡែកពីគ្នាប្រកបដោយសុវត្ថិភាព (មិនលេចធ្លាយ ឬជ្រាបទឹកសម្អុយ មិនជះក្លិនស្អុយដល់អ្នកដទៃ)
- សំណល់ដែលវេចខ្ចប់រួចនេះ ត្រូវរក្សាទុកនៅក្នុងទីតាំងណាមួយនៅក្នុងរបង ឬក្នុងផ្ទះ ដើម្បីរង់ចាំបញ្ចេញតាមពេលម៉ោងដែលបានកំណត់
- រដ្ឋបាលរាជធានី(ខណ្ឌ) ក្រុង ស្រុក និងអ្នកទទួលខុសត្រូវទីតាំងត្រូវរៀបចំឱ្យមានធុងសំរាមមានពណ៌និងស្លាកសញ្ញាសំគាល់តាមប្រភេទ ដោយមានទំហំសមស្រប និងចំនួនគ្រប់គ្រាន់ នៅតាមទីតាំងមួយចំនួន ដូចជាទីតាំងសាធារណៈ អគាររដ្ឋបាលសាធារណៈ មជ្ឈមណ្ឌលទេសចរណ៍ មជ្ឈមណ្ឌលពាណិជ្ជកម្ម សួនកំសាន្ត ជាដើម ។ល។

36

ច. ការស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្ន

រដ្ឋបាលរាជធានីក្រុង ស្រុក ខណ្ឌអាចបង្កើតទីតាំងស្តុកបណ្តោះអាសន្នតាមភាពចាំបាច់ និងត្រូវគិតពិចារណាយ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់ ដោយមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គភាពពាក់ព័ន្ធ ប្រជាពលរដ្ឋដែលរស់នៅក្បែរទីតាំង។ ការបង្កើតទីតាំងស្តុកបណ្តោះអាសន្ន ត្រូវប្រតិបត្តិតាមចំណុចមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ទីតាំងដែលជ្រើសរើសសម្រាប់រៀបចំធ្វើជាទីកន្លែងស្តុកបណ្តោះអាសន្ន មិនត្រូវប៉ះពាល់ដល់ការធ្វើចរាចរ ចិញ្ចើមផ្លូវអ្នកថ្មើរជើង សោភ័ណភាព តំបន់សំខាន់ៗជាដើម។ល។
- ទីតាំងស្តុកទុកបណ្តោះសន្ន ត្រូវរៀបចំឡើងឱ្យស្របតាមបទដ្ឋានបច្ចេកទេស ដោយមានគម្របបិទជិតមិនបង្កក្លិនស្អុយ ងាយស្រួលក្នុងការប្រមូលនិងដឹកជញ្ជូនចេញ និងត្រូវមានកម្មវិធីដឹកជញ្ជូនចេញឱ្យបានទៀងទាត់ជាប្រចាំ។
- ទីតាំងស្តុកទុកបណ្តោះអាសន្ន មិនត្រូវស្តុកសំណល់លើសពី១២ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ដោយមានកំណត់ពេលវេលាច្បាស់លាស់ក្នុងការទទួលសំណល់និងដឹកជញ្ជូនចេញ និងគួរអនុវត្តនៅពេលវេលាយប់ ឬពេលវេលាដែលមិនមានចរាចរមមាញឹក។

37

ឆ. ស្ថានីយ៍ផ្ទេរសំណល់

ប្រតិបត្តិករ ឬរដ្ឋបាលរាជធានី ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌគួរពិចារណាក្នុងការរៀបចំស្ថានីយ៍ផ្ទេរសំណល់ ក្នុងករណីដែលទីលានទុកដាក់សំណល់ស្ថិតនៅឆ្ងាយលើសពី១៥គម ដើម្បីកាត់បន្ថយការចំណាយនិងពេលវេលាលើការដឹកជញ្ជូន។ ការរៀបចំស្ថានីយ៍ផ្ទេរសំណល់ត្រូវយកចិត្តទុកដាក់អនុវត្តតាមវិធានមួយចំនួនដូចខាងក្រោម៖

- ត្រូវជ្រើសរើសទីតាំងសមស្រប ស្ថិតនៅឆ្ងាយពីតំបន់ដែលមានលំនៅឋានច្រើន ចៀសវាងការសាយភាយក្លិន ឬជាតំបន់ដែលមិនប៉ះពាល់ដល់សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ មិនបង្កការស្ទះចរាចរ មិននៅជាប់នឹងប្រភពទឹកធម្មជាតិ មិននៅជាប់នឹងសាលារៀននិងមន្ទីរពេទ្យ ជាដើម។ល។
- ត្រូវមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រាន់និងសមស្រប និងមានវិធានការច្បាស់លាស់ ដើម្បីការការពារ និងទប់ស្កាត់ការប៉ះពាល់សុខភាពសាធារណៈ និងបរិស្ថានដែលអាចចេញពីប្រតិបត្តិការផ្ទេរសំណល់នេះ ដូចជា បញ្ហាក្លិន បញ្ហាទឹកស្អុយចេញពីសំណល់ ការហើររាយប៉ាយនៃសំណល់ បញ្ហាសត្វល្អិត បញ្ហាសំឡេងក្នុងពេលដំណើការគ្រឿងចក្រ ហើយនៅជុំវិញស្ថានីយ៍ផ្ទេរសំណល់នេះ បើអាចគួរត្រូវដាំដើមឈើ ដើម្បីស្រូប ឬកាត់បន្ថយការសាយភាយក្លិនស្អុយ ឬសត្វល្អិត ដែលអាចសាយភាយប៉ះពាល់ដល់តំបន់ជុំវិញ។
- ប្រតិបត្តិការផ្ទេរសំណល់នៅស្ថានីយ៍ ត្រូវមានកម្មវិធីច្បាស់លាស់ជៀសវាងការរំខានផ្សេងដល់សាធារណជន ។

38

៥. ការធ្វើជីកំប៉ុស្តិ៍

- ជីកំប៉ុស្តិ៍គឺជាផលិតផល ដែលផលិតចេញពីសំរាម សំណល់រឹងសរីរាង្គ ក្រោមអំពើបំបែកជាតុក្នុងលក្ខខណ្ឌមានអុកស៊ីសែន (Aerobic) និង គ្មានអុកស៊ីសែន (Anaerobic)
- ការអនុវត្ត និងទំហំបរិមាណនៃដំណើរការផលិត។ នៅកម្ពុជា សំរាម សំណល់រឹងមានសមាសភាគប្រមាណពី ៦០% ទៅ ៧០% ជា ប្រភេទសំណល់សរីរាង្គដែលងាយបំបែកជាតុ
- ជាជម្រើសដ៏ល្អ ក្នុងការសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសវិធីសាស្ត្រការធ្វើជីកំប៉ុស្តិ៍ ក្នុងការកាត់បន្ថយសំរាម សំណល់រឹងទីប្រជុំជនដែលត្រូវបោះចោល ចុងក្រោយ ជាមួយនឹងការបង្កើតបានជាផលិតផលជីដែលមានគុណភាព សម្រាប់ដំណាំកសិកម្ម។

39

គោលបំណងនៃការផលិតជីកំប៉ុស្តិ៍ គឺដើម្បីកាត់បន្ថយបរិមាណសំណល់ បង្កើន អាយុកាលប្រើប្រាស់ទីលាន និងផលិតជីកំប៉ុស្តិ៍ដែលមានគុណភាពល្អសម្រាប់ការងារ កសិកម្ម។ គុណសម្បត្តិនៃការធ្វើជីកំប៉ុស្តិ៍ មានជាអាទិ៍៖

- ជំរុញការប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមជាសំណល់ឱ្យអស់ពីលទ្ធភាព និងបង្កើតនូវ ផលិតផលជីជំនួសការប្រើប្រាស់ជីគីមីដែលធ្វើឱ្យខូចដល់រចនាសម្ព័ន្ធដី និង សុខភាពមនុស្ស
- ជួយកាត់បន្ថយការសាយភាយឧស្ម័នទីលាន (NH_4 & CO_2)។
- ជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថនិងផ្នត់គំនិតប្រជាពលរដ្ឋ ឱ្យ ចេះគិតគូរក្នុងការទាញយកប្រយោជន៍ពីសំណល់ គឺឱ្យពួកគាត់មានផ្នត់គំនិត ថ្មី«*សំណល់គឺជាធនធាន*»មិនដូចទស្សនៈដែលថា*សំណល់គឺគ្មានប្រយោជន៍ ដែលត្រូវតែបោះបង់ចោល*។

40

ព័ត៌មានបន្ថែមសូមទំនាក់ទំនង អ៊ីម៉ែល៖ smeydek@yahoo.com

ទូរស័ព្ទ៖ 015 252 737 ឬ 017 252 737

41